

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

oktoober 2023 nr 8 (259)

Romantilise Rannatee ümarlaud Kihnus

Septembri lõpus käis Romantilise Rannatee tore seltskond Kihnus. Tutvuti kohalike ettevõtjatega ning hiljem toimus arutelu Metsamaal.

Ettevõtjate ja kultuurikorraldajatena on hea ja silmiavav tutvuda erinevate paikondlike tegemistega. Tekivad uued ideed ja kontaktid. Romantilise Rannatee seltskonda ühendab meri ja justnimelt väike-ettevõtlus.

Ühiselt arutledes tuli välja, et kõigil osalejatel on mitu erinevat tegevusala. See on tähelepanuväärne, et kes on aktiivne ühel elualal, on seda enamasti mitmel rindel.

Seminaril oli olulisel kohal turunduse teema: tahame ju kõik, et pakutavad teenused, tooted ja sündmused oleksid "pildil". Erinevaid võimalusi ja strateegiaid tutvustasid MTÜ Destination Pärnu esindajad.

Päeva lõpuks oli selge see, kuivõrd oluline on koostöö ning ühine tegutsemine - siis tulevad ka parimad tulemused.

Uue-Kuraga Mari

Tõelist eksootikat otse pealinna külje alt - elamusi Maardu etnolaadalt

9. septembril toimus Maardus iga-aastane etnolaat. Kultuuriprogrammi juht Meelis Muhu soovis killukest Kihnut selle väikese tööstuslinna laadalaval näha.

Korjasime varahommikul kaks autotäit kihnlasi kokku ja sõit võis alata. Maarduse jõudmisest andsid märku kilomeetrite pikkused teeäärased torud, rööbastel kütusevagnid ja suured korstnad. Juba linna servas oli aru saada, et on suur laadapäev - müügitelkide read laiusid ämblikuna üle terve linna! Kaupa oli kõiksugust: mänguasju, vanavara, kardinaid, vakstuid, riideid ja jalavarje, aluspesu, erinevat toidukaupa ja maiustusi, keraamikat, käsitööd. Isegi mõni päris kena pearätik. Ainus, mida ei õnnestunud leida, olid valged põlvikud. See-eest kõige populaarsemad müügiartiklid näisid olevat suured valged pehmed pardikujulised kaisukad. Neid leidis igas letis, igas suuruses ja iga kümnenda laadakülasta-ja kaenlas!

Hiiglaslik esinemise lava asus kõige keskel, kiriku läheduses väikese veesilma ääres. Etnolaat oli terve pika päeva vältel rahvarohke. Tundub, et kohalik kogukond naudib selliseid linnapäevi väga. Esinejaid oli seinast seinä - nii vene sugetega laulu-tantsu kui ooperilaulu, saksofonimängu, showetteasteid jms. Pärimusliku poole pealt tutvustasime meie Kihnut. Enamus publikust oli vene rahvusest ja nägid kihnlasi vist esimest korda. Slaavi temperamendile omaselt tuldi tänama ja kiitma, mõned soovisid koos pilte teha ja lausa kallistada. Sellest tihedast päevast jäi enim meelde just selle piirkonna ja inimeste kontrastsus. Eesti on väga värvikirev: polegi vaja kuigi kaugele reisida, et kogeda eksootikat.

Uue-Kuraga Mari
SA Kihnu Kultuuriruum

♦ Päev Maardus oli väga meeleolukas ja tekitas ainult häid emotsioone. Laad oli ikka tohutu suur - lisaks laadaplatsile jätkus sinna veel väga suur hulk rahvast. Muidugi oli seltskond meelelt tore, saime koos jälle laulda, tantsida ja pilli mängida. Maardu rahva saime samuti endaga kihnu tantse tantsima. Terve päev oli täis lõbusaid seiku, mis kõik tegid päeva kokkuvõtteks väga lõbusaks ja kindlasti meeldejääviks pikaks ajaks!

Matu-Petri Loree

♦ Päev Maardus ja Tallinnas koos kihnlastega oli veel parem, kui oleks oodanud. Tore on, kuidas erinevad põlvkonnad on koos ega valgu laiali, juttu, tantsu, laulu ja eriti palju nalja jätkub tervesse päeva ning isegi öösse, mille lõpuks saab veedetud üks lahe päev. Väga meeldejävvaid muljeid jätsid nii laadal kauplejad kui ka teised esinejad.

Matu-Petri Lisett

♦ Sain tunda üle pika aja pillimängu koosmängu mõnu. Suur rõõm oli mängida tantsumuusiks koos suurepärase Kuraga Helgaga. Tundsin igas takitis tuge ning eriti ehe oli meie Kalamies, kus tempo keris kõrgustesse ja tekkis omavaheline võistumäng, kelle näpud kiiremini liiguvad. Tantsijate ja pillimeeste vaheline suhtlus oli ehe - tantsitakse ikka senimaani, kuni pillimees lugu mängib!

Orisselja Reet

♦ Laupäevasesse Maardu päeva mahtus kirjeldamatult palju eriilmelisi sündmusi. Kõige hämmastavam oli, kuidas Tallinna külje all asuvas Maardus käib hoopis teistsugune elu kui Eestis (Kihnust rääkimata).

Värvikirevust leidis igal sammul - sealsetes inimestes, keeles kui ka laadaküllastajates ning asjadest/oludest arusaamises. Seiklusterikkas päev

vas oli suur rõõm kogeda meie Kihnu "pundi" sarnast huumorimeelt ning suurel laval esinemise ajal "ühte hingamist" Vägev!!!

Kuraga Helga

♦ Meie Maardu reis oli täis naeru ja seiklusi! Seltskond oli suurepärase ning päev täis laulu ja tantsu. Keegi meist ei olnud varem Maardus käinud ja saime ikka korraliku elamuse. Nii suurt laata pole mina pikka aega näinud, tundus nagu terve linn oleks müüjaid täis. Hämmastas mind ka see, kuidas Maardu on Tallinnast vaid 20 minuti kaugusel, kuid eestlased on vaid 25% seal elavatest inimestest, nii et sai ka vene keelt praktiseeritud. Kava oli väga tihe ja kohale oli tulnud väga paljudest kultuuridest inimesi.

Meie tegime ju ka oma esinemise, kus laulsime, mängisime pilli ja kutsusime ka Maardu rahva tantsima. Pärast käisime laadal ringi ja õhtu lõpetasime meid jaoks Maardus ansambel Kukerpillid, kes meid ikka korralikult tantsutas. Oli suurepärase päev!

Kase Kai

Rahvamajade nädala tegemised olid mitmekesised

Kihnu rahvamaja võttis esmakordselt osa üle-eestilisest rahvamajade nädalast, mis toimus 16.-22. oktoobril. Kui aus olla, siis eelneval kahel aastal on olnud rahvamajade päev, kuid nüüd oli kultuuritöötajate soovil rahvamajad ning nende tegevused oma mitmekesisuses kogu nädala vältel pildis.

Rahvamajade nädala märksõnaks oli koostöö ja koos tegemine, siis sellest ideest kandusid ka Kihnu rahvamaja tegemised.

Esmaspäeval oli ehe koostöökohtumine – kadripäeva koosolekule kogunesid külade esindajad, et üheskoos kokku leppida, kus ja kuidas kadripäevapidu toimub. Jäi lõpuks nii, et pidu on rahvamajas, kus istume üheskoos nagu vanad sõbrad ning vastavalt sellele tantsutab kadripidulisi ansambel “Vanad Sõbrad”. Koos jookseme katri ja koos pidutseme! Kui koosolek oli otsekui rahvamajade nädala avalöögi, siis koostegemise rõõmust olid kantud ka järgmised sündmused.

Rahvamaja ringid, treeningud ning proovid olid avatud – kõik soovijad võisid vaadata, kuidas naistantsurühm “Pitsid paistvad” proovi teeb, jooga-

trennis sai end venitada ja painutada, naiskoori proovi kuulates võis endaski laulusoone avastada, ringtreeningus või võrkpallis oma sportlikud võimed proovile panna. Kahjuks peab tõdema, et pealtvaatajaid-kaasategijaid ei olnud massidena, kuid kindlasti on võimalik ringidega tutvuda ja liituda ka edaspidi.

Kauaoodatud pilliklubi sai esmakordselt kokku reedel ning osalejaid oli üle ootuste palju. Isegi tantsijaid oli, kes soovisid lihtsalt jalga keerutada. Neid ei häirinud, et sama lugu muudkui kordus ja kordus, sest pilliklubi eesmärk oligi kokkumängu harjutada ning oskajate kõrval ka algajaid mängima innustada. Sel korral õpiti kolm lugu ning nüüd on kümneks muusikul kodus harjutamist küllaga, et õpitud palad järgmiseks korraks ei ununeks. Kindlasti ootab pilliklubi liitujaid – iga pill ning seda mängiv inimene on teretulnud.

Üle hulga aja muutus rahvamaja kinoks. Laupäevaseks tujutõstjaks oli tellitud film “Vigased Pruudid”, mis üllatavalt populaarseks osutus. Saalis oli 67 pealtvaatajat ning ütlen ausalt, et toole tuli juurde tuua, et kõik ikka istuma saaksid.

Üks mandriproua ütles

pärast filmi, et tema sai oma elu parima kinoelamuse, sest tema ümber ei krõbistatud popcorni süüa, vaid lauldi filmimuusikale kaasa. Tundus, et ka teistele kinolistele meeldis, sest mitmed tulid “soovilugu” tellima. Seega on juba novembris taas kino oodata ning 11. novembril on meid naerutamas “Suvi-tajad”.

Rahvamajade nädala viimasel päeval tundus, et elektrijumal soovis meie võimeid ja tahet katsetada ning võttis Kihnult voolu ära.

Kolm päeva rahvamajas majutunud Eesti Looduse Fondi talgulised pidid oma magamisasju ning riideid pakkima taskulambivalgel, kuid õnneks töötas tuulevaikne ilm neile turvalist koduteed.

Sel korral polnud torm see, mis saare vooluta jättis. Kuna rahvamaja on nn kriisikeskus, siis saime generaatori abil voolu majja ning pärimuslaagri lapsed said oma talgusöökid valmistamiseks rahvamaja kööki kasutada. Talgutele iseloomulikult oli põhirohk välitegevustel, seega osa söögist valmis rahvamaja lõkkeplatsil ja rahvamaja ümbrus oli laste naeru ja eluvust täis.

Samaaegselt oli majas sees kogunenud näitering, et otsus-

tada, mis näidendi õppimisega me rinda pistma hakkame ning mis töö tulemusena Kihnu rahvast rõõmustama hakkab. Eelmise õhtu kinoelamusest innustatuna loodame märtsiks lavaküpseks saada “Vigased pruudid. Kihnu eri”. Kihnule omaselt on näidendis vett, paa-te, kihnu keelt, laulu, pillimängu ja kindlasti ka muhedat huumorit.

Keda see kirjeldus kõnetas, on oodatud näitemänguseltskonnaga liituma, sest ega annet saa vaka all hoida. Kui esimesel korral ei saa tulla, siis anna aga tulekusoovist märku, siis teame sulle rolli pakkuda. Seega - näitemängurluseni!

Kokkuvõtlikult võib öelda, et rahvamajade nädal oli tegevusi ja tegutsemist täis ning kindlasti jätkub rahvamaja elu samalaadses rütmis sügisest kevadeni – iganädalaselt on laulu, tantsu, sporti, joogat, näitemängu, kord kuus pilliklubi, tantsu, kino, mälumängu, eakate kooskäimist ning tähtpäevade ja kalendripühade tähistamist – ikka nii, kuidas nad kalendris kirjas on.

Olete lahkesti rahvamajja oodatud! Rõõmsate kohtumisteni!

Rahvamaja Iris

Kudas oeda meite kõegõ suurõmat rikkust, Kihnu kiel?

Mia käüsi kuu aa jooksul mõtõl konverentsil ning kua põliskielde laagris, kus arutassõ ühte ning sama asja, meite murdõkieled või regionaalsed kielekujud või muakiel või põliskieled kaduvad ää. Nuõrõd neid enäm riägmtõ.

Setomual ei põlõ mitte ühte alla 18- aastast nuõrt, kis oma kiel riägiks. Rahvaloenduseõ andmõtõl on 12 500 seto kiele mõistajat, aga tege-likkusõs ond parimad riäkijäd vanadõkodo või Kasõkõsõ baaris.

Võrõkesi võib kogo olla 100 000, aga nuõri riäkijäsi suab lugõda ühe käe sõrmõtõl või ond neid kuni 25 last. Eesti kiel surõb vällä 30-40 aasta päräst ning ond rohkõm ohustõt kui indiaani kiel, riäkis meitele jälle uiõst Indrek Park.

Msasja siis tehä? Miljoni küsimus. Kui suamõ tuulõpaerkõst miljoni, kas sie aitab meite kielel edekohe kestä? Vastus ond, et nii ning naa. Iäd näited ond muajõlmast kua olõmõs ning neid mia sii nüüd teitega lühidält jaga.

Esiteks **kielepesäd**, msasja pidäväd võrokesed kõegõ edukamaks oma kiele oidmisõl, aga kua teesed suõmõugri rahvad või indiaalnasõd. Kielepesäss ond iäd kieleräkijäd kissi lastõga aenult oma kiales riäkväd ning edukas ond sie siis, kui laps ond ielkuõli iälinõ.

Enne kuõli, kui laps ond 7.- 8. aastanõ, omanadab ta kiele täielikult, kuõliaegõs aga juba õppis, mis ond tüe ning pingutus nao vene või inglise kiele õepmine. Suur vahe ond

kiele omandamisõl ning õepmisõl. Ideaalnõ ond olukord, kui kodo kiele omandamist toetab.

Teeseks **lastõaidõs** kultuuripärändi ning kiele omandamine, kui kua kõegõ param tie. Iä näide ond setokielne lastõaid, kus ond kua kõik muu reeglivaline elu lastõlõ lubatud. Lapsõd tegäd kõiki vandõga juurõ, isegid noad ning kjõrvõd ond õuõtuede juurõs olõmõs.

Lastõaidõs käüäd terve aa külälised, kis ond tugevad pärimusõ kandajad. Kieleõpõ piäb olõma usutav, mis tähändäb et kiele õpõtaja ei toheks ise riäki muud kiel, kui uksõst vällä lähäb. Lapsõd suavad sellest otsõ aru

Kolmandaks **kiel piäb olõma nähtäv**, msasja näed, sie jäeb miele. Sildid kõikis, kasvõi vallamajas, piäks olõma omas kiales.

Neljändäks ond rahvusvahõlised näited, lirimual **mak-sõtassõ palka** nende perelele kissi lastõga omas kiales riäkväd. Seda ond muual kua proovitud ning ette paelu soovitab sedä praegu suõmõugri ekspert Jaak Prozes.

Viiendäks ehk kogovõtõks, **kiel luõb meite identiteeti**. Meite kiel piäb olõma prestiižne, sie piäb olõma ning jäämä meite au ning uhkusõ tunnusõks.

Piäme nüüdsel aal juba sedä kõikis ielistämä naapaelu kui suamõ või kuniks sie viel võemalik ond ning luõtma, et meite ei näe oma eluss viimset kihnu kiele riäkijät.

Uiõ-Matu Mare

KIHNU VALLAVALITSUSES

◆ Piti ja Kruusa (Rootsiküla) kinnistutele seati Enefit Connect OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigaldamiseks.

◆ Kiideti heaks hajaasustuse programmi 2022 taotlusvooru aruanded projektidele „Kanalisatsiooni remont“ ja „Veetorustiku paigaldus“ ning määrati tähtaeg enamakstud toetuse tagasi kandmiseks.

◆ Nõustuti Männiku ja Rebase (Linaküla) kinnistu piiride muutmise ja vastavalt omanike soovile.

◆ Nõustuti Jaagu (Linaküla) katastriüksuse jagamisega kaheks: Jaagu ja Jaagulaane.

◆ Ristile (Lemsi küla) väljastati suvila ehitamiseks luba.

◆ Nõustuti Saaru (Lemsi) kinnistu jagamisega kaheks katastriüksuseks: Saaru ja Männäkäbi.

◆ Uue-Vallile (Lemsi küla) väljastati projekteerimise tingimused elamu laiendamiseks.

◆ Kiideti heaks hajaasustuse programmi 2023 taotlusvooru aruanne projektile „Kanalisatsiooni rajamine“.

◆ Kooskõlastati Kaja (Lemsi

küla) puurkaevu asukoht

◆ Maantee (Linaküla) kinnistutele seati Enefit Connect OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigaldamiseks.

◆ Paju (Linaküla) kinnistutele seati Enefit Connect OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigaldamiseks.

◆ Kaasiku (Rootsiküla) kinnistutele seati Enefit Connect OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigaldamiseks.

◆ Metsa (Rootsiküla) kinnistutele seati Enefit Connect OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigaldamiseks.

◆ Kiideti heaks hajaasustuse programmi 2022 taotlusvooru aruanne projektile „Juurdepääsutee remont“.

◆ Viktori (Rootsiküla) kinnistutele seati Enefit Connect OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigaldamiseks.

◆ Vaarika (Rootsiküla) kinnistutele seati Enefit Connect

Ega pärimus pole ainult pidu!

Nagu sügisvaheajal kombeks, toimus oktoobri lõpus Metsamaal noorte pärimuslaager. Kui eelmisel aastal pidasime laagris maha ühe vägeva pulmapeo, siis sel aastal oli teema tunduvalt maisem - talbus.

Ühine töötegmine on pärimuskultuuri seisukohast vähemalt sama oluline kui kõiksugu pühad ja lõbustused. Tänapäeval on paljud asjad automatiseeritud ning mugavus on kõrge hinnas. Töeline elu peitub aga kontrastsuses: selleks, et nautida pidu ja pillerkaart, on tarvis ka argipäeva ja tööd.

Töö tegemiseks sugulaste, naabrite või külarahva kokku kutsumine polegi enam nii tavaline kui vaid üks inimpõlv tagasi. Enamasti saadakse hakama oma perega või kasutatakse palgatööjõudu. Sel-

leks, et kogeda, kui nauditav ja siduv võib olla ühine pingutus, tuli Metsamaale kokku ligi 30 noort ning 15 juhendajat. Kolme laagripäeva jooksul arutlesime talbusõ kombestiku üle, tegime praktilist tööd nii Metsamaal kui kirikus ja tõdesime, et ühine töötegmine seob inimesi. Midagi oma kätega tehes ja tulemust nähes on töötegemisel teraapiline mõju. Sinna juurde jutud, mälestused, laulud ja toit, ka saun ja puhkus - see kõik on üks tervik, millel on tähendus.

Laagri osalejad olid enamasti põhikooli vanema astme õpilased ja nad tulid nii oma mõtte kui tegudega selle laagri ideega üsna hästi kaasa. Kuigi talbusõ korraldamine või talbusõl osalemine pole noorte seas väga levinud praktika, siis neil tuli kuskilt rakumälust meelde, nad tundsid ära selle mõnu,

Fotod: Silvia Soide

mis tuleneb koos tegutsemisest ja see oligi selle laagri eesmärk. Nii osalejad kui juhendajad said kogemuse võrra rikkamaks.

Selle laagri võlu on noorte pärimuslikus olekus - seda on

väga nauditav tunda ja näha. Aitäh kõigile osalejatele ja läbi viijatele ning toetajatele. Selliseid sündmusi on lausa lust korraldada!

Kuraga Mari

OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigaldamiseks.

◆ Rahvamaja juhataja Iris Haiba kasutusse anti töösuhte kehtivuse ajaks rahvamajas asuv eluruum.

◆ Kiideti heaks hajaasustuse programmi 2022. taotlusvooru aruanne projektile „Veetrassi rajamine“.

◆ Kiideti heaks hajaasustuse programmi 2022. taotlusvooru aruanne projektile „Veesüsteemi rajamine“.

◆ Kiideti heaks hajaasustuse programmi 2022. taotlusvooru aruanne projektile „Kanalisatsioonisüsteem“.

◆ Kiideti heaks hajaasustuse programmi 2022. taotlusvooru aruanne projektile „Veepuhastusseadmete renoveerimine“.

◆ Pauli (Linaküla) kinnistule seati Enefit Connect OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigaldamiseks.

◆ Tooma (Linaküla) kinnistule seati Enefit Connect OÜ kasuks tähtajatu sundvaldus rajatava elektroonilise side kaabli paigal-

damiseks.

◆ Silveri/1 (Lemsi küla) abihoonale väljastati päikesepaneelide paigaldamise järgselt kasutusluba.

◆ Kooskõlastati Kopli (Linaküla) puurkaevu asukoht.

◆ Kihnu Vallavalitsuse 18. septembri 2023. korraldusega nr 121 „Sundvalduse seadmine“, seati tähtajatu sundvaldus Kihnu vallas Rootsikülas asuvale kinnistule. Ekslikult on korralduse punktis 1 kinnistu registrioriosa number vale.

◆ Väljastati Rebasele abihoonale projekteerimise tingimused.

◆ Kuulutati välja hange Uusmajas asuvatesse vallale kuuluvatesse korteritesse õhksoojuspumpade soetamiseks ja paigaldamiseks ning kinnitati pakumiskutse dokumendid.

◆ Jalgpallivärvate parimaks pakkumiseks kinnitati Sportservice OÜ tehtud pakumusega 2525,17 eurot (käibemaksuta).

◆ Väljastati ehitusluba Jaagule (Linaküla) puurkaevu ehitamiseks.

◆ Tunnistati lootusetult laeku-

vaks 2021-2023 aastate nõuded mahus 491,37.

◆ Parandati ebatäpsused kahes sundvalduse seadmise korralduses (ühes on ekslikult kinnistu registrioriosa number vale, teises oli puudu plaan).

◆ Peatati puudega isiku eluruumi tagamise teenuse kohatasu maksmine.

◆ Sotsiaalmajutuse klientidele lõuna hinnaks kehtestati 2 eurot.

◆ Moodustati üldplaneeringu juhtgrupp koosseisus: Ivar Tenson, juhtgrupi eestvedaja ja liikmed: Egon Vohu, Kaido Selberg, Maie Aav, Paal Põlluste, Rando Leas ja Veera Leas.

◆ Kiideti heaks hajaasustuse programmi 2022. taotlusvooru aruanne projektile „Septiku paigaldus“.

◆ Enefit Connect OÜ soovil muudeti Uustalu-Nurme tee isikliku kasutusõiguse seadmise ala ulatust.

◆ Hajaasustuse programmi toetuslepingute sõlmimise tähtaega pikendati kuuel projektil, uueks tähtajaks määrati 8. veebruar 2024.

KIHNU VALLAVOLIKOGUS

◆ Osaletakse asutajana mittetulundusühingu Saarte Energiaagentuur (edaspidi MTÜ) asutamisel ja edaspidi liikmena MTÜs.

MTÜ eesmärk Eesti saartel energiahalduse ja energiakasutuse efektiivsuse tõstmine avalikus sektoris, kodudes ja ettevõtetes, era- ja väliskapitali kaasamine energiaprojektide mõju suurendamiseks, saareliste kogukondade energiateadlikkuse tõstmine ja energiaühistutesse kaasamine.

MTÜ asutajateks on kava kohaselt Saaremaa vald, Hiiumaa vald, Muhu vald, Kihnu vald, Vormsi vald, Ruhnu vald, Tallinna Tehnikaülikool, Saaremaa Ettevõtjate Liit, Hiiumaa Ettevõtjate Liit ja Sihtasutus Saare Arenduskeskus.

MTÜ asutajatel tuleb tasuda MTÜ asutamisega seotud kulud, mis Kihnu valla puhul on 65,5 eurot.

Anna Teada

◆ Kelle poole pöörduda, kui märkate Kihnus midagi murettekitavat?

Rakenduse Anna Teada abil saad teavitada kohaliku omavalitsust või riigiametit heakorraprobleemist, näiteks prügihunnik metsa all, nõuetele mitte vastav tee, lahtine kaev, tänavavalgustuse lamp ei põle, valesti pargitud auto vms.

Rakendus edastab sinu teate, vastavalt määratud koordinaadile ja probleemi tüübile kohalikele omavalitsusele või riigiasutusele (Transpordiamet, Põllumajandus- ja Toiduamet). Nii lihtne see ongi!

Märgi kaardil probleemi asukoht ja lisa lühike selgitus. Kui võimalik, tee probleemsest kohast foto ja lisa selle teatele. Kindlasti sisesta oma kontaktandmed, siis on võimalik vajadusel sinult täpsustusi küsida või tagasisidet anda. Kui oled sisestanud oma e-posti aadressi, siis saadetakse teate koopia sinu e-posti aadressile. Kui ametiasutus on Sinu poolt saadetud teate teadmiseks võtnud, saadetakse Sulle teade.

Rohelisega märgitud probleem kaardil tähendab, et ametiasutus on probleemi teadmiseks võtnud, tegeleb selle lahendamise või on probleemi lahendanud. Punasega märgitud probleem tähendab, et probleem on hetkel käsitlemata. Kui probleem on nädal aega punane, siis infosüsteem saadab ametiasutusele kordusteate.

Et ametiasutusel oleks sinu poolt esitatud teadet lihtsam menetleda, soovime, et kõik edastatud teated oleksid konstruktiivsed ja teemakohased ning esitatud kontaktinfo korrektne ja tõele vastav.

Mugavaks teavituste saatmiseks lae oma telefoni mobiilirakendus Anna Teada, see on olemas nii Android kui ka iOS telefonide jaoks või külasta www.annateada.ee.

Viis asja, mida pead teadma gripist

Oktoobris algas ülemiste hingamisteede haiguste ehk teisisõnu gripihooaeg. Tartu Ülikooli kliinikumi infektsioonhaiguste arst **Pilleriin Soodla** jagab olulist infot, mis viirusega on tegu ja kuidas end gripist säästa või rasket haigust leevendada.

1. Grippi ei ole tavaline külmetus

Grippi on üks hingamisteede viirushaigustest, mis põhjustab kurguvalu, köha ja palavikuga haigestumist. Erinevalt teistest hingamisteede viirustest (v.a COVID-19) põhjustab grippi rasket haigestumist, kuni eluohtliku hingamispuudulikkuse ja surmani.

2. Grippi levib piisknakkusena

Grippi on väga nakkav piisknakkus. Viirus levib peamiselt aevastamisel, köhimisel ja nuuskamisel, aga ka rääkimisel. Seega on suurim risk see, kui nakatunud inimesega ollakse lähikontaktis (alla 1 m). Grippi saab levida ka kaudselt, näiteks pindade (ukselink, telefon, klaviatuur) katsumisel. Peamised grippi levitajad on lapsed, eriti põhikoolialised ja nooremad lapsed. Grippi haigestumise kõrghooaeg on talvel. Gripi puhul võib nakatumise peiteaeg olla mõnest päevast kuni nädalani.

3. Grippi on ohtlik ennekõike lastele, rasedatele, eakatele ja kroonilistele haigetele

Lapsed ja rasedad võivad gripiviirust raskelt põdeda, kuna neil on suurem risk hingamispuudulikkuse, kopsupõletiku ja pikaajalise palaviku tekkeks. Rasedatel suureneb grippi haigestumisel raseduse katkemise, enneaegse sünnituse, üsasisese kasvupeetuse ja erakorralise keisrilõike risk.

Ka eakatele ja/või immuunsüsteemi häirega patsientidele on kõik rasked infektsioonid ohtlikud, nii ka grippi.

Vähe räägitakse krooniliste haigustega patsientidest, kellel ei pruugigi grippi raskelt kulgeda, kuid iga palavikuga haigestumine võib neil põhjustada põhihaiguse ägenemise või kontrolli alt väljumise. Gripi tüsistusena võib tekkida bakteriaalne või viiruslik kopsupõletik, mille tõttu on vaja lisahapnikku.

4. Grippi aitab ennetada vaksineerimine

Gripi ennetamise alustala on vaksineerimine, sest see kaitseb raske haigestumise eest.

Vaksineerimine on eriti oluline riskirühmadele, kuid ka kõigil teistel on soovitatav igal sügisel (oktoobris/novembris) enne gripihooaja algust end vaksineerida. Gripi vastu vaksineerimine ei pruugi anda täielikku kaitset haigeks jäämise vastu, kuid see mõjutab haiguse raskusastet ja tänu kaitsesüstile on võimalik vältida tüsistusi.

Gripi vastu on võimalik vaksineerida kõiki inimestel alates kuuendast elukuust. Vaksineerida saab nii oma perearstikeskuses, ravi-asutuste vaksineerimiskabinettides kui ka teatud apteekides. Omale sobivaima vaksineerimiskoha leiad aadressil www.vaksineeri.ee/lahe-vaksineerima.

Tasuta gripivaktsiini saavad riskirühma kuuluvad inimesed: üle 60-aastased, üld- ja erihooldekande teenusel olevad inimesed, lapseootel naised, kuni 7-aastased lapsed ja alaealised, kellel on oma tervise tõttu suurem risk raskelt haigestuda (nt südame-veresoonkonnahaigused, onkoloogilised haigused, immuunpuudulikkus, diabeet, obstruktiivne kopsuhaigus, tuberkuloos või neerupuudulikkus).

Lisaks vaksineerimisele on gripi ennetamiseks oluline pesta käsi vee ja seebiga ning kasutada desinfitseerivaid vahendeid. Vältida tuleks kokkupuudet haigetega ja ka ise haigena kodus püsida. Immuunsüsteemi toetab ka üldine tervise hoidmine: tasakaalustatud toitumine, piisav füüsiline koormus ja hea uni.

5. Gripi sümptomeid saab leevendada ravimitega

Grippi on kehale koormav, seepärast tuleks kodus püsida, kehale puhkust anda ja piisavalt vedelikku tarbida. Haigusele annavad leevendust apteegis müüdavad käsimüügiravimid. Kuigi nohu- ja köharavimid ei ravi gripiviirust, leevendavad need sümptomeid. Palavikualandajad alandavad samuti temperatuuri, kuid ei ravi viirust.

Grippi on üks väheseid viirusi, mille vastu on olemas ravim, mis takistab gripiviiruse paljunemist ja lühendab seetõttu haiguse kestust. Retseptiravimi saab välja kirjutada arst ja ravimi võtmist tuleb alustada võimalikult vara ehk haigestumise alguses, et sellel oleks piisav efekt. Gripiravimit vajavad ennekõike riskirühma inimesed, kelle haigus kulgeb raskelt.

Laupäeval, 18. novembril kell 12-15 Kihnu rahvamajas

**SAARE-LIIVI MERETUULEPARGI LAIENDUSALA
PROJEKTI HETKESEISU TUTVUSTUS**

Arutame üheskoos teemadel:

* Kihnu elektrivarustuskindlus

* kogukonna küsimused tuulepargiga seondult

* Saare-Liivi meretuulepargi KMH uuringute
seis ja KMH koostamise ajakava

Ülevaate annavad ja arutelu juhivad
OÜ Utilitas Wind esindajad

UTILITAS

KINOÕHTU
 SUVITAJAD

11. NOVEMBER
KELL 19.00
RAHVAMAJAS

PILET:
6€ TAISKASVANU
4€ ÕPILANE & PENSIONÄR

Metsamaa pärimustalu
 Pühad tulad kõikölö!

Head kihnlased ja Kihnu sõbrad! Ootame teid oma kollektiivi või muu seltskonnaga Metsamaale saabuvaid jõulupühi ja vana aasta lõppu tähistama. Metsamaa vana maja võtab talvisel ajal mugavalt vastu kuni 30 inimest.

Võimalik on katta laud ise või tellida meilt midagi maitsvat. Soovi korral pakume ka muusikat, õpitube ja erinevaid tegevusi.

Lisainfo telefonil 5649 3948 (Kaerametsa Ave) või metsamaaparimustalu@gmail.com

KIHNU JÄÄTMEJAAM ja TAARAPUNKT
 on avatud 1. oktoobrist kuni 1. maini

ESMASPÄEV	10.00 - 15.00
TEISIPÄEV	suletud
KOLMAPÄEV	suletud
NELJAPÄEV	10.00 - 15.00
REEDE	10.00 - 15.00
LAUPÄEV	10.00 - 15.00
PÜHAPÄEV	suletud
RIIGIPÜHADEL	suletud

Samas müüa majapidamisgaas!
 Müügil kinnitusvahendid ja mootoriõlid!

Kihnu Majanduse osaühing, TELEFON 4420 220
 registrikood 11187384, Linaküla küla, Kihnu vald,
majandus@kihnu.ee

KIHNU LAHTISED IV

1

NOVEMBER

Kell 21.00 rahvamajas

Ootame osalema 1-4 liikmelise meeskondi.
 Mängus on 5 teemat ja iga teema all 5 küsimust.
 Mängu viib läbi Piret Puusepp.
 Registreeri oma meeskond e-mailil iris.haiba@kihnu.ee

??

Neljapäeval, 2. novembril

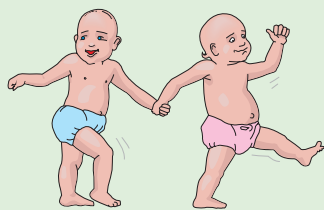
Hingedepäev

Kell 12.00 Laulud surnuaial

Pärast lähme muuseumisse sooja teed jooma, avame ukrainlase Vadõm Ištšenko maalinäituse ning kuulame laule Marilt ja Silvialt.

Kõik on oodatud!

Õnnitleme!

*26. septembril 2023 sündis
Jete Eevaldi ja Raigo Tsetšini perre
poeg Härman Tsetšin*

Novembrikuu sünnipäevalapsed

10. november

*Leida Jaaksoo (Sassi) 85
Elgi Täll (Haavametsa) 76*

13. november

Arno Köster (Aaviku) 74

23. november

Ulvi Umb (Kallase) 60

26. november

Tõnis Haasma (Maruga) 70

30. november

August Vesik (Tungi) 75

Lahkunud

ALMA PIISANG

03.03.1942 - 13.10.2023

ELMU LILLES

12.02.1954 - 18.10.2023

Kihnu Kadripäev

24. NOVEMBER KELL 20.00

Sel aastal toimub kõikide külade
ühine Kadripidu rahvamajas.

Tantsuks mängib ansambel

VANAD SÕBRAD

Külade eestvedajad ja
osalustasu selguvad varsti.

Lisainfo: Iris Haiba

TULEVASED SÜNDMUSED

NOVEMBER

2. november - **HINGEDEPÄEV**
surnuaias ja muuseumis

5. november - **LITURGIA** kirikus

10. november - **ISADEPÄEVA**
tähistamine koolis

10. november - **MÄLUMÄNG**
rahvamajas

11. november - **Kinoõhtu** rahvamajas:
SUVITAJAD

15. november kell 13.00 - **Õmbluse**
katastriüksuse ja lähiala detail-
planeeringu avalik arutelu
rahvamajas

16. november - **ÜLÄLJÖSTMINE**
muuseumis

24. november - **KADRIPIDU**
rahvamajas

DETSEMBER

3. detsember - **Esimene advent** ja
advenditule süütamine

10. detsember - **Teine advent**
muuseumis

15. detsember - **KOOLI JÕULULAAT**

19. detsember - **KOOLI JÕULUPEOD**

NB!!! Kavas võib tulla muudatusi!
Kõige värskeimat infot saab -
www.visitkihn.ee

